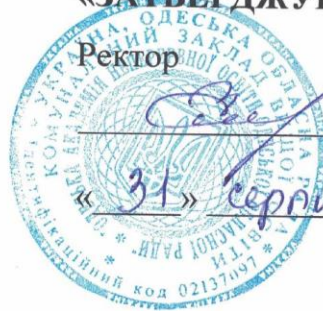

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Л.К. Задорожна

«31» серпня

20 23 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання у вищій школі

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма Педагогіка вищої школи

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Методика викладання у вищій школі», розглянутої та схваленої на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту (протокол № 14 від «30» серпня 2023 р.) та затвердженої на засіданні Вченої ради КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» (протокол № 4 від «31» серпня 2023 р.)

Розробник: Кузнецова Неля Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

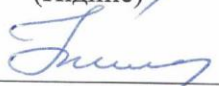
Протокол № 15 від «01» вересня 2023 р.

Завідувач кафедри

(Підпис)

(Прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(Підпис)

(Прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 4 годин –120 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>011 Освітні, педагогічні науки</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: <u>Другий (магістерський)</u>	Обов'язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		-	1-й
		<i>Семестр</i>	
		-	2-й
		<i>Лекції</i>	
			10 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
			6 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
			104 год.
		Форма підсумкового контролю: іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі» є систематизація і поглиблення знань з теоретичних питань змісту і структури освітнього процесу у вищій школі, формування компетентності майбутніх фахівців у галузі розробки та використання сучасних технологій, методів і форм викладання та навчання.

Завдання дисципліни:

- систематизувати і поглибити знання з питань організації освітнього процесу у вищій школі;
- розкрити теоретичні основи методики викладання у вищій школі;
- сформуванати знання про науково-методичне забезпечення змісту освіти у вищій школі;
- поглибити знання про сучасні освітні технології, сформуванати уміння доцільного їх використання;
- розкрити можливості сучасних методів і засобів викладання і навчання у закладах вищої освіти, електронних включно;
- ознайомити з основними вимогами щодо організації самостійної роботи і практичної підготовки здобувачів вищої освіти;
- розкрити вимоги щодо контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) **Інтегральна** компетентність (ІК): Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

б) **Загальні** компетентності:

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

в) **Спеціальні** (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність проектувати і досліджувати освітні системи.

СК2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері вищої освіти й педагогіки.

СК3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

СК5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проєкти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу вищої освіти.

СК8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК10. Здатність розробляти та оновлювати програми навчальних дисциплін, готувати навчальні і методичні матеріали.

СК11. Здатність викладати, консультувати студентів з предмета навчальної дисципліни відповідно до їхніх індивідуальних освітніх потреб.

Кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна (ПР):

ПР2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

ПР3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

ПР4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

ПР5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

ПР7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

ПР8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати:

- сутність і структуру освітнього процесу у вищій школі, його зміст, форми, методи і засоби;
- документи, що визначають зміст освіти у вищій школі;
- форми організації освітнього процесу у вищій школі;
- види навчальних занять, основи методики їх проведення.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні **вміти**:

- аналізувати навчально-методичні комплекси дисциплін;
- розробляти робочі програми для педагогічних дисциплін;
- розробляти плани-конспекти лекцій, практичних, семінарських занять для здобувачів вищої освіти;
- скласти портфоліо для навчальних тем дисциплін педагогічного циклу.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики викладання у вищій школі

Тема 1. Методика викладання у вищій школі як педагогічна дисципліна. Освітній процес у вищій школі

Предмет і завдання навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі». Місце Методики викладання у вищій школі серед інших педагогічних галузей. Дидактика вищої школи як методологічна основа Методики викладання у вищій школі. Міждисциплінарні зв'язки Методики викладання у вищій школі. Методики викладання фахових дисциплін у вищій школі. Педагогічні науки і педагогічні дисципліни.

Освітній процес у вищій школі: сутність, підходи до визначення його структури, функції. Принципи організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Науково-методичне забезпечення організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, його зміст і функції.

Тема 2. Науково-методичне забезпечення змісту освіти у вищій школі

Документи, що визначають зміст освіти у вищій школі. Стандарти вищої освіти. Проблеми розроблення і затвердження Стандартів вищої освіти в Україні. Освітня програма як ключовий документ підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності. Освітньо-професійні, освітньо-наукові, освітньо-творчі програми.

Навчальний план спеціальності. Робочий навчальний план. Їх затвердження в умовах автономії закладів вищої освіти.

Навчально-методичний комплекс дисципліни. Матеріали щодо планування освітнього процесу. Навчальна програма і робоча програма навчальної дисципліни. Силабус. Теми і плани лекцій; теми і плани практичних занять; теми і плани семінарських занять; теми лабораторних робіт та завдання; завдання для самостійної роботи; засоби поточного

контролю результатів навчання; питання до підсумкового контролю (іспиту/заліку); тематика курсових та кваліфікаційних робіт.

Матеріали методичного забезпечення вивчення навчальної дисципліни. Підручники, навчальні посібники, тексти лекцій; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять; інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять; інструктивно-методичні матеріали до лабораторних занять; інструктивно-методичні матеріали до самостійної роботи; інструктивно-методичні матеріали до роботи з тестами; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять; інструктивно-методичні матеріали з підготовки до іспитів; інструктивно-методичні матеріали до виконання та захисту курсових та кваліфікаційних робіт.

Змістовий модуль II. Форми і методи викладання у вищій школі

Тема 3. Методи і технології навчання у вищій школі

Сутність методів навчання. Проблема класифікації методів навчання. Специфіка методів навчання в освітньому процесі вищої школи. Дидактичні вимоги і алгоритм вибору методів навчання.

Освітні технології у вищій школі. Характеристика педагогічних технологій.

Технології навчання у сучасній вищій школі. Інформаційно-комунікаційні технології. Технології дистанційного навчання. Інтерактивні технології навчання. Проектні технології. Технологія розвитку критичного мислення. Технологія «Портфоліо». Дидактичні вимоги щодо застосування освітніх технологій з урахуванням специфіки спеціальностей і рівнів вищої освіти.

Електронні засоби навчання, методичні аспекти їх застосування.

Тема 4. Форми організації освітнього процесу у вищій школі. Види навчальних занять

Форми організації освітнього процесу у вищій школі. Навчальні заняття. Самостійна робота. Практична підготовка. Контрольні заходи.

Види навчальних занять. Функції, типи, структура лекцій. Вступна, класична, підсумкова, настановна, оглядова лекції. Проблемні лекції, специфіка їх підготовки і проведення. Дидактичні вимоги щодо підготовки і проведення лекцій-бесід, лекцій-дискусій, лекцій-консультацій, лекцій-візуалізацій. Методичні аспекти підготовки та ефективного проведення лекцій. Лекторська майстерність викладача. Оцінка якості лекції.

Практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття. Класифікація семінарів залежно від складності, об'єму матеріалу і вимог;

залежно від мети; за формою проведення. Функції семінару. Структура семінару. Методика підготовки і проведення семінарських занять. Критерії оцінки якості семінару.

Основні типи та методика проведення практичних і лабораторних занять. Структура практичних занять. Підготовка до їх проведення. План-конспект практичного заняття. Критерії оцінки якості практичного заняття.

Типи індивідуальних занять, методика підготовки до них.

Дидактичні вимоги до проведення консультацій зі здобувачами вищої освіти.

Тема 5. Самостійна робота як форма організації освітнього процесу у вищій школі

Місце і питома вага самостійної роботи у структурі освітнього процесу згідно чинних законодавчих і нормативних документів (Закон України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» (для здобувачів вищої освіти)).

Завдання самостійної роботи здобувачів вищої освіти у контексті компетентнісного підходу. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Самостійна робота в аудиторних і позааудиторних умовах. Класичні і нові джерела та інформаційні ресурси для самостійної роботи студентів. Взаємозв'язок аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Керівництво самостійною роботою студентів. Психологічні питання організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Індивідуальна робота студентів. Підготовка рефератів, курсових, кваліфікаційних (бакалаврських, магістерських) робіт. Запобігання плагіату у роботах здобувачів вищої освіти.

Тема 6. Практична підготовка як форма організації освітнього процесу у вищій школі

Компетентнісний підхід як методологічна основа практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Види практик. Навчальна (ознайомлювальна) практика та її завдання. Виробнича (педагогічна, асистентська (педагогічна у ЗВО), економічна, юридична, організаційно-управлінська, обліково-аналітична та інші) практика та її завдання. Переддипломна/науково-дослідна практика та її завдання. Наскрізні програми практик. Робочі програми практик. Інструктивно-методичні матеріали до організації і проведення практики.

Тема 7. Контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти

Функції та принципи педагогічного контролю. Результати навчання у контексті компетентнісного підходу. Види, форми і методи контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Оцінювання результатів успішності згідно «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти у Комунальному закладі вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Денна форма				Заочна форма			
	Кількість годин				Кількість годин			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п/с	ср		л	п/с	ср
1	2	3	4	5				
Змістовий модуль I. Теоретичні основи методики викладання у вищій школі								
Тема 1. Методика викладання у вищій школі як педагогічна дисципліна. Освітній процес у вищій школі					18	2	2	14
Тема 2. Науково-методичне забезпечення змісту освіти у вищій школі					17	2		15
Разом за змістовим модулем 1					35	4	2	28
Змістовий модуль II. Форми і методи викладання у вищій школі								
Тема 3. Методи і технології навчання у вищій школі					17	2		15
Тема 4. Форми організації освітнього процесу у вищій школі. Види навчальних занять					19	2	2	15
Тема 5. Самостійна робота як форма організації освітнього процесу у вищій школі					17	1		15
Тема 6. Практична підготовка як форма організації освітнього процесу у вищій школі					16	1		15
Тема 7. Контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти					17		2	15
Разом за змістовим модулем 2					85	6	4	75
Усього годин					120	10	6	104

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методика викладання у вищій школі як педагогічна дисципліна. Освітній процес у вищій школі	2
2	Форми організації освітнього процесу у вищій школі. Види навчальних занять. Самостійна робота як форма організації освітнього процесу у вищій школі	2
3	Практична підготовка як форма організації освітнього процесу у вищій школі. Контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти	2
	Разом	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми. Види завдань	Кількість годин
1	<i>Тема 1. Методика викладання у вищій школі як педагогічна дисципліна. Освітній процес у вищій школі</i> 1. Скласти словник термінів за темою у вигляді таблиці. 2. Порівняти підходи до визначення понять «Методика викладання у вищій школі» і «Дидактика вищої школи». 3. Підготувати мультимедійну презентацію (10-15 слайдів) на тему: «Освітній процес у вищій школі»	14
2	<i>Тема 2. Науково-методичне забезпечення змісту освіти у вищій школі</i> 1. Скласти перелік нормативних документів, що визначають зміст вищої освіти в Україні. 2. Розробити робочу програму навчальної дисципліни за навчальною програмою.	15
3	<i>Тема 3. Методи і технології навчання у вищій школі</i> 1. Підготувати до обґрунтування і презентації одну інтерактивну технологію до однієї з тем з курсу Педагогіка. 2. Підготувати до обґрунтування і презентації одну інформаційно-комунікаційну технологію до однієї з тем з курсу Педагогіка. 3. Прослухати вебінар Ольги Бершадської «Збалансувати навантаження під час дистанційного навчання: місія здійсненна». Режим доступу: https://youtu.be/ATqB9WbDtxw Сформулювати 10 правил дистанційного навчання.	15
4	<i>Тема 4. Форми організації освітнього процесу у вищій школі. Види навчальних занять</i> 1. Познайомитися з формою плану-конспекту лекції. Розробити план-конспект лекції до вибраної для методичної розробки теми з курсу Педагогіка. 2. Познайомитися з формою плану-конспекту практичного/семінарського заняття. Розробити план-конспект практичного/семінарського заняття до вибраної для методичної розробки теми з курсу Педагогіки.	15

5	<p><i>Тема 5. Самостійна робота як форма організації освітнього процесу у вищій школі</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти словник термінів за темою у вигляді таблиці. 2. Розробити 3 варіанти завдань з різним ступенем складності для самостійної роботи з курсу Педагогіка. 	15
6	<p><i>Тема 6. Практична підготовка як форма організації освітнього процесу у вищій школі.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити схему теми за одним із підручників. 2. Порівняти завдання асистентської (педагогічної у ЗВО) і науково-дослідної практики здобувачів вищої освіти. 	15
7	<p><i>Тема 7. Контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти схему видів контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Додати визначення термінів з правильним оформленням посилань. 2. Запропонувати види завдань для поточного контролю результатів навчання студентів з теми: «Методи навчання» (навчальна дисципліна «Педагогіка»). 	15
	Разом	104

7. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: розповідь, лекція, пояснення, бесіда, дискусія.
- наочні методи: презентація, ілюстрація, візуалізація, демонстрація.
- методи формування практичних умінь: виконання практичних завдань, розробка робочої програми навчальної дисципліни, планів-конспектів лекцій, практичних занять, презентацій до них, підбір і розробка сучасних освітніх технологій, проведення і аналіз фрагментів занять, метод проєктів.
- методи сучасних технологій навчання: інтерактивних, інформаційно-комунікаційних, технології розвитку критичного мислення.
- самостійна робота: узагальнення, аналогія, аналіз, синтез, інтегрування, проєктування.

8. Методи контролю

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи поточного і періодичного контролю результатів навчання студентів: тестування, усне опитування, письмові роботи, самооцінювання, експертне оцінювання, взаємоконтроль (взаємооцінювання), рецензування.

Підсумковий контроль відбувається у формі іспиту. Третє питання у білетах - захист портфоліо (робоча програма навчальної дисципліни, план-конспект лекції з презентацією, план-конспект практичного заняття з комплектом дидактичних матеріалів, інтерактивною технологією).

9. Питання для підсумкового контролю

1. Предмет і завдання навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі».
2. Місце Методики викладання у вищій школі серед інших педагогічних галузей.
3. Дидактика вищої школи як методологічна основа Методики викладання у вищій школі.
4. Міждисциплінарні зв'язки Методики викладання у вищій школі. Методики викладання фахових дисциплін у вищій школі.
5. Педагогічні науки і педагогічні дисципліни.
6. Освітній процес у вищій школі: сутність, підходи до визначення його структури, функції.
7. Принципи організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.
8. Науково-методичне забезпечення організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, його зміст і функції.
9. Науково-методичне забезпечення змісту освіти у вищій школі. Документи, що визначають зміст освіти у вищій школі.
10. Стандарти вищої освіти. Проблеми розроблення і затвердження Стандартів вищої освіти в Україні.
11. Освітня програма як ключовий документ підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності. Освітньо-професійні, освітньо-наукові, освітньо-творчі програми.
12. Навчальний план спеціальності. Робочий навчальний план. Їх затвердження в умовах автономії закладів вищої освіти.
13. Навчально-методичний комплекс дисципліни. Матеріали щодо планування освітнього процесу.
14. Навчальна програма і робоча програма навчальної дисципліни.
15. Матеріали методичного забезпечення вивчення навчальної дисципліни. Підручники, навчальні посібники, тексти лекцій.
16. Інструктивно-методичні матеріали до всіх видів занять зі здобувачами вищої освіти.
17. Специфіка методів навчання в освітньому процесі вищої школи.
18. Дидактичні вимоги і алгоритм вибору методів навчання здобувачів вищої освіти.
19. Освітні технології у вищій школі.
20. Інформаційно-комунікаційні технології.
21. Технології дистанційного навчання.
22. Інтерактивні технології навчання здобувачів вищої освіти.

23. Технологія розвитку критичного мислення.
24. Методичні аспекти використання проєктних технологій.
25. Технологія «Портфоліо»: характеристика, переваги її використання.
26. Дидактичні вимоги щодо застосування освітніх технологій з урахуванням специфіки спеціальностей і рівнів вищої освіти.
27. Електронні засоби навчання, методичні аспекти їх застосування.
28. Форми організації освітнього процесу у вищій школі.
29. Види навчальних занять у закладах вищої освіти.
30. Функції, типи, структура лекцій.
31. Методичні аспекти підготовки та ефективного проведення лекцій.
32. Лекторська майстерність викладача.
33. Практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття.
34. Основні типи та методика проведення практичних і лабораторних занять.
35. Методика підготовки і проведення семінарських занять.
36. Типи індивідуальних занять, методика підготовки до них.
37. Дидактичні вимоги до проведення консультацій зі здобувачами вищої освіти.
38. Місце і питома вага самостійної роботи у структурі освітнього процесу закладів вищої освіти.
39. Завдання самостійної роботи здобувачів вищої освіти у контексті компетентнісного підходу.
40. Організація самостійної роботи студентів.
41. Індивідуальна робота студентів.
42. Підготовка рефератів, курсових, кваліфікаційних (бакалаврських, магістерських) робіт. Запобігання плагіату у роботах здобувачів вищої освіти.
43. Компетентнісний підхід як методологічна основа практичної підготовки здобувачів вищої освіти.
44. Види практик у закладах вищої освіти, їх завдання і особливості організації.
45. Наскрізні програми практик. Робочі програми практик. Інструктивно-методичні матеріали до організації і проведення практики.
46. Функції та принципи педагогічного контролю.
47. Результати навчання у контексті компетентнісного підходу.
48. Методи, форми і види контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.
49. Оцінювання результатів успішності здобувачів вищої освіти.
50. Портфоліо викладача закладу вищої освіти.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

10.1 Критерії оцінювання за всіма видами робіт

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач	
Відмінно	90-100	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; рецензує відповіді інших студентів, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре	75-89	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає несуттєві неточності	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно	60-74	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання

Незадовільно з можливістю повторного складання	35-59	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно; безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0-34	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

10.2. Критерії оцінювання для поточного контролю (за різними видами роботи)

Вид роботи	Бали	Критерії
Усні відповіді, участь у практичному занятті	5	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; аналізує педагогічну практику. Активно бере участь у занятті, висловлює обґрунтовані міркування, рецензує відповіді інших студентів, наводить доцільні приклади. Впевнено з творчим підходом виконує завдання.
	4-3	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає несуттєві неточності. Активність виявляє епізодично, відповіді надає правильні, але стандартні, не завжди впевнений у висловлених положеннях. Має певні труднощі щодо обґрунтування власної думки. Завдання виконує шаблонно, іноді потребує допомоги викладача.
	2-1	Здобувач частково володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, припускається помилок при відтворенні основних понять навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків. Переважно спостерігає за заняттям, не може самостійно виконати завдання.
	0	Відсутній на занятті
Письмові роботи	4	Завдання виконані з використанням кількох релевантних джерел. Відповіді повні, ґрунтовні, демонструють власну точку зору. Наведені приклади повністю відповідають

		завданню. Повністю дотримані вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, з дотриманням правил цитування та покликання.
	3-2	Завдання виконані з використанням 1-2 джерел. Відповіді досить повні, частково демонструють власну точку зору. Наведені приклади формально відповідають завданню. Дотримані вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, з дотриманням правил цитування та покликання, але є несуттєві неточності.
	1	Завдання виконані з використанням 1 джерела. Відповіді неповні, не демонструють власну точку зору. Наведені приклади не зовсім відповідають завданню. Порушені вимоги щодо письмового/електронного оформлення робіт, правила цитування та покликання, є суттєві помилки.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням норм академічної доброчесності.
Презентація роботи	4	Виконана робота презентується усно з використанням мультимедійної презентації. Усний виступ відповідає всім вимогам щодо педагогічного виступу перед аудиторією (правильне, яскраве мовлення; уміння взаємодіяти з аудиторією тощо). Презентація логічна, змістовна, цікава. Здобувач демонструє уміння самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для інтерактивного виступу.
	3-2	Виконана робота презентується усно з використанням мультимедійної презентації. Усний виступ в основному відповідає вимогам щодо педагогічного виступу перед аудиторією. Презентація змістовна, але не відповідає завданню інтерактивності, дублює текст виступу. Здобувач не демонструє уміння самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених перед ним завдань, недостатньо використовує нові інформаційні технології для інтерактивного виступу.
	1	Виконана робота представлена без мультимедійної презентації. Завдання виконано з суттєвими помилками. Порушені вимоги щодо педагогічного мовлення та взаємодії з аудиторією.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням норм академічної доброчесності.
Розробка навчально-методичних матеріалів	4	Виконане завдання відповідає предмету навчальної дисципліни. Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; вільно використовує набуті теоретичні знання при розробці навчально-методичних матеріалів; проявляє творчий підхід до розробки методичного забезпечення сучасного освітнього процесу у вищій школі.
	3-2	Завдання відповідає предмету навчальної дисципліни, але не характеризується самостійністю, оригінальністю. Здобувач проявляє репродуктивний підхід до розробки навчально-методичного забезпечення сучасного освітнього процесу у вищій школі.

	1	У змісті виконаного завдання міститься компіляція наявних навчально-методичних розробок з покликанням на використані джерела.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням норм академічної доброчесності.
Тестування	1	Правильна відповідь на тестове завдання
	0	Неправильна відповідь на тестове завдання

10.3. Критерії оцінювання для підсумкового контролю (іспит)

Бали	Критерії
16-20	Здобувач вищої освіти надає повні, обґрунтовані, логічні відповіді з наведеними прикладами практичного застосування. Висловлює аргументовані власні думки, виявляє творчий підхід до виконання завдань.
11-15	Здобувач вищої освіти надає цілком правильні відповіді, але допускає незначні неточності у власних висновках. Невпевнений у правильності наведених прикладів практичного використання.
6-10	Здобувач вищої освіти надає формальні, нелогічні відповіді, має труднощі щодо формулювання власних висновків та наведення прикладів практичного застосування.
1-5	Відповіді неповні з суттєвими помилками, відсутні приклади практичного використання.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний та/або періодичний контроль										Підсумковий контроль		Сума балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2								Захист портфоліо	Теоретичні питання	
T1	T2	T3	T4			T5	T6	T7		10	10	100
CP	У	CP	CP	T	У	CP	CP	CP	У			
5	5	10	10	10	5	5	10	10	5			

Умовні позначення: CP – самостійна робота, T – тестування, У – усні відповіді

12. Методичне забезпечення

1. Мультимедійні презентації до лекцій.
2. Таблиці, схеми.
3. Дидактичний матеріал для практичних занять.
4. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи.

13. Рекомендована література

Основна література

Законодавчі і нормативні документи

1. Концепція розвитку педагогічної освіти: Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2018 р. № 776. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
2. Положення про контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти у Комунальному закладі вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради». https://static.klasnaocinka.com.ua/uploads/editor/9324/732394/sitepage_18/file/s/sayt_2022_polozh_pro_organ_i_proved_kontrolyu_rezultativ_navchannya_1.pdf
3. Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» (для здобувачів вищої освіти). https://static.klasnaocinka.com.ua/uploads/editor/9324/732394/sitepage_18/file/s/pol_pro_orhan_osvitn_protz_zi_zmin.pdf
4. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 №1556-18. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Про затвердження стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства (Мінекономіки) від 23.03.2021 № 610. <https://goo.su/UeoB>
6. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
7. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022—2032 роки. Розпорядження Кабінету міністрів України від 23 лютого 2022 р. № 286-р. <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-rozvitku-vishchoyi-osviti-v-ukrayini-na-20222032-roki-286->

Підручники та навчальні посібники

1. Біляковська О.О. Дидактика вищої школи: навч.посібн./ О.О. Біляковська, І.Я. Мицишин, С.Б. Цюра. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 360 с.
2. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі:

- навчально-методичний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.
3. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи. Київ. КПІ імені Ігоря Сікорського. 2019. 290 с.
  4. Грицюк Л., Лякішева А. Методика викладання навчальних дисциплін соціально-педагогічного напрямку студентам ВНЗ: навч.-метод. посіб. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 504 с.
  5. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
  6. Основи педагогічних вимірювань: навч.-метод. посіб. / І.П. Анненкова, Н.В. Кузнєцова, Л.А. Раскола. Одеса. Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова. 2021. 210 с.
  7. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навч.-метод. посібн. НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. Київ: ВД «ЕКМО», 2011. 324 с.

Додаткова література

1. Анненкова І. П., Кузнєцова Н. В., Нагорна Н.В. Кваліметрична модель економічної компетентності майбутніх фахівців неекономічних спеціальностей. Спеціальний тематичний випуск *«Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору»*. Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії». Київ : Гнозис, 2019. № 4. Кн. 2. Том II (84). С. 64-75.
2. Волкова Н. П., Тернопільський О. Б. Моделювання професійної діяльності у викладанні навчальних дисциплін у вишах: монографія / за заг. та наук. ред. О.Б. Тарнопольського. Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2013. 228 с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Академія, 2015. 304 с.
4. Кузнєцов В.О., Кузнєцова Н.В., Ткаченко Ф.П. Внесок учених Одеського університету в становлення методики викладання біології: Л.С. Ценковський та Д.К. Третяков. Збірник матеріалів II всеукр. наук.-метод. Інтернет-конференції *«Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи»* / За ред. В. В. Заморова, С. П. Гвоздій, М. В. Ткаченко. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. С. 5-10.
5. Кузнєцова Н.В., Браславська О.С., Ружицька О.М. Методичні рекомендації з розробки та оформлення робочих програм практик. Одеса : ОНУ, 2016. 20 с.

6. Кузнєцова Н.В. Інструктивно - методичні матеріали щодо проходження педагогічної практики студентів 4 курсу філологічного факультету. Психолого-педагогічний модуль. Одеса: Фенікс, 2015. 98 с.
7. Кузнєцова Н.В., Ружицька О.М. Питання науково-педагогічної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в умовах реформування системи освіти України. KELM. Knowledge. Education. Law. Management. 2018. № 3 (23). wrzesien. С. 101-110.
8. Методичні рекомендації щодо проведення іспитів та заліків, захисту курсових робіт (проєктів) за дистанційною формою в умовах карантину в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова / розробник Н.В. Кузнєцова. Одеса: ОНУ, 2020.
<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/met-rec-karantin.pdf>.
9. Освітологія: фахова підготовка: навч.-метод. посіб. За ред. В.О. Огнев'юка. Київ: ВП «Едельвейс», 2014. 624 с.
10. Основи педагогічних вимірювань: навч.-метод. посіб. / І.П. Анненкова, Н.В. Кузнєцова, Л.А. Раскола. Одеса. Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова. 2021. 210 с.

11. Електронні інформаційні ресурси

1. Вища освіта. Інформаційно-аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://vnz.org.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dnrb.gov.ua/ua/>
3. Інститут вищої освіти НАПН України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ihed.org.ua/>
4. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ipood.com.ua/>
5. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.
6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Одеська національна наукова бібліотека [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://odnb.odessa.ua/>
8. Освітня платформа «Критичне мислення». Режим доступу: <https://www.criticalthinking.expert/>

9. Prometheus. Український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://prometheus.org.ua/>.